

Vlaanderen
is landbouw & visserij

Productie pootaardappelen in Vlaanderen 2018

VVP

Diksmuide, 1 februari 2019

DEPARTEMENT
LANDBOUW
& VISSERIJ

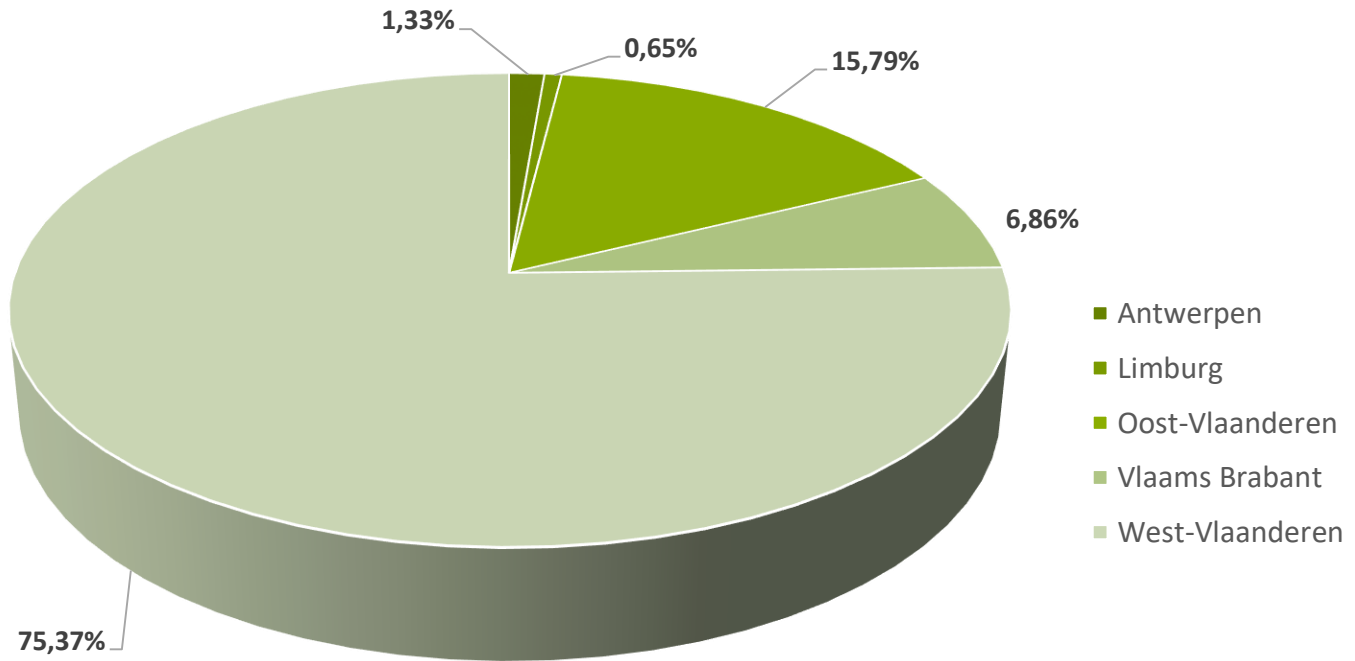
Kerngetallen 2018

KERNGETALLEN VLAAMSE POOTGOEDTEELT

	2014	2015	2016	2017	2018
Aangegeven oppervlakte (ha)	1382,02	1391,44	1161,88	1288,18	1248,60
Aantal productievelden	504	492	448	505	503
Aantal telers (vermeerderaar)	57	58	60	54	53
Gemiddelde oppervlakte/teler	24,28	23,99	19,36	23,86	23,56
minimum	0,98	1,00	0,35	0,89	1,37
maximum	112,32	123,37	129,12	151,25	137,75
Gemiddelde oppervlakte productieveld	2,74	2,83	2,56	2,55	2,48
Gemiddeld aantal velden /teler	8,84	8,48	7,46	9,35	9,49
minimum	1	1	1	1	1
maximum	40	38	43	58	45
Aantal rassen	42	44	44	46	49

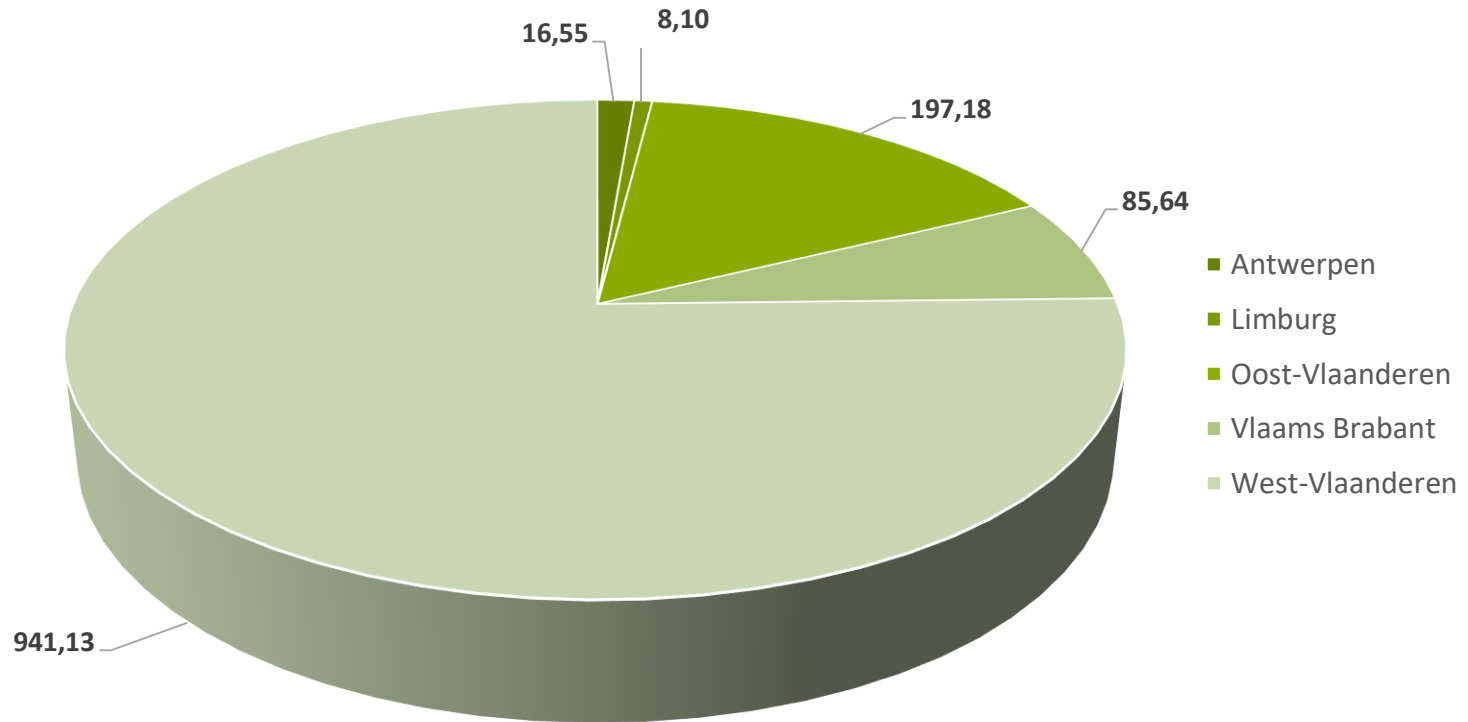
Spreiding percelen provincies 2018

(oppervlakte - %)

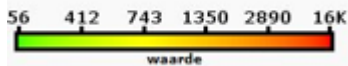
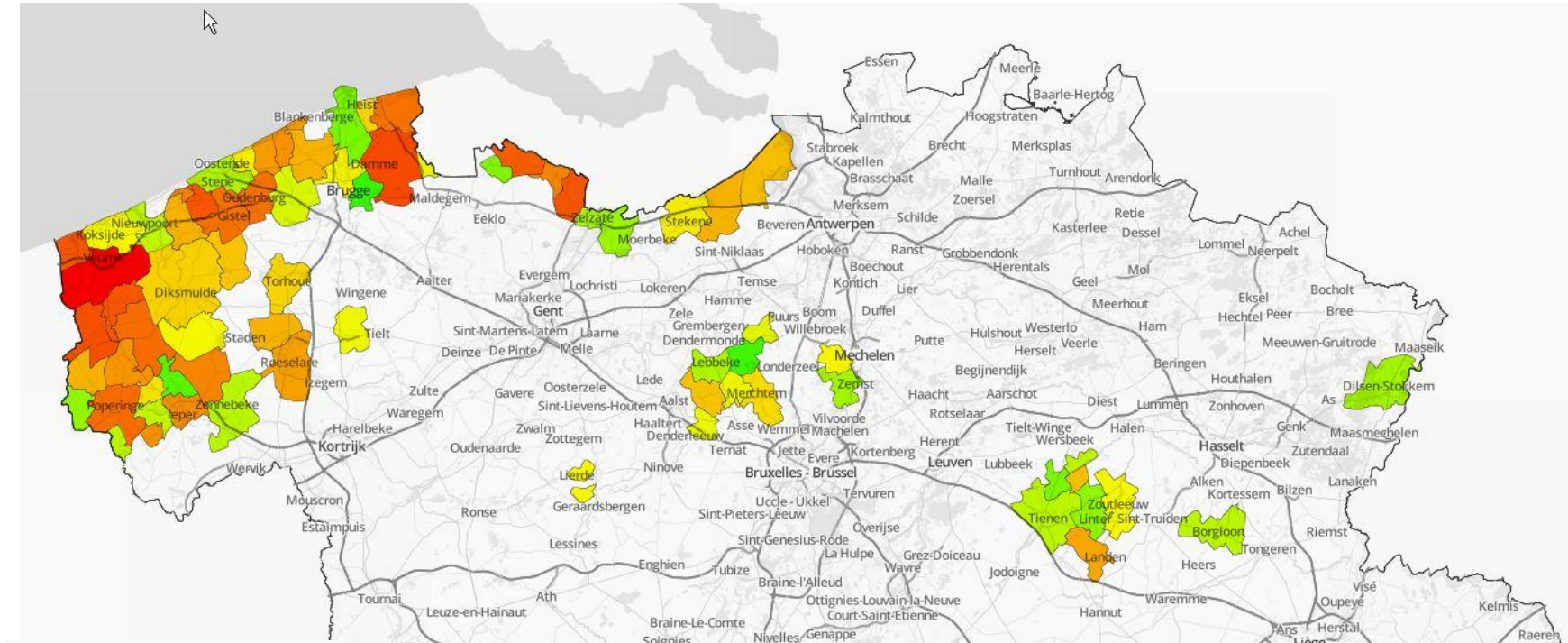

Spreiding percelen provincies 2018

(oppervlakte - ha)

Oppervlakte percelen per gemeente

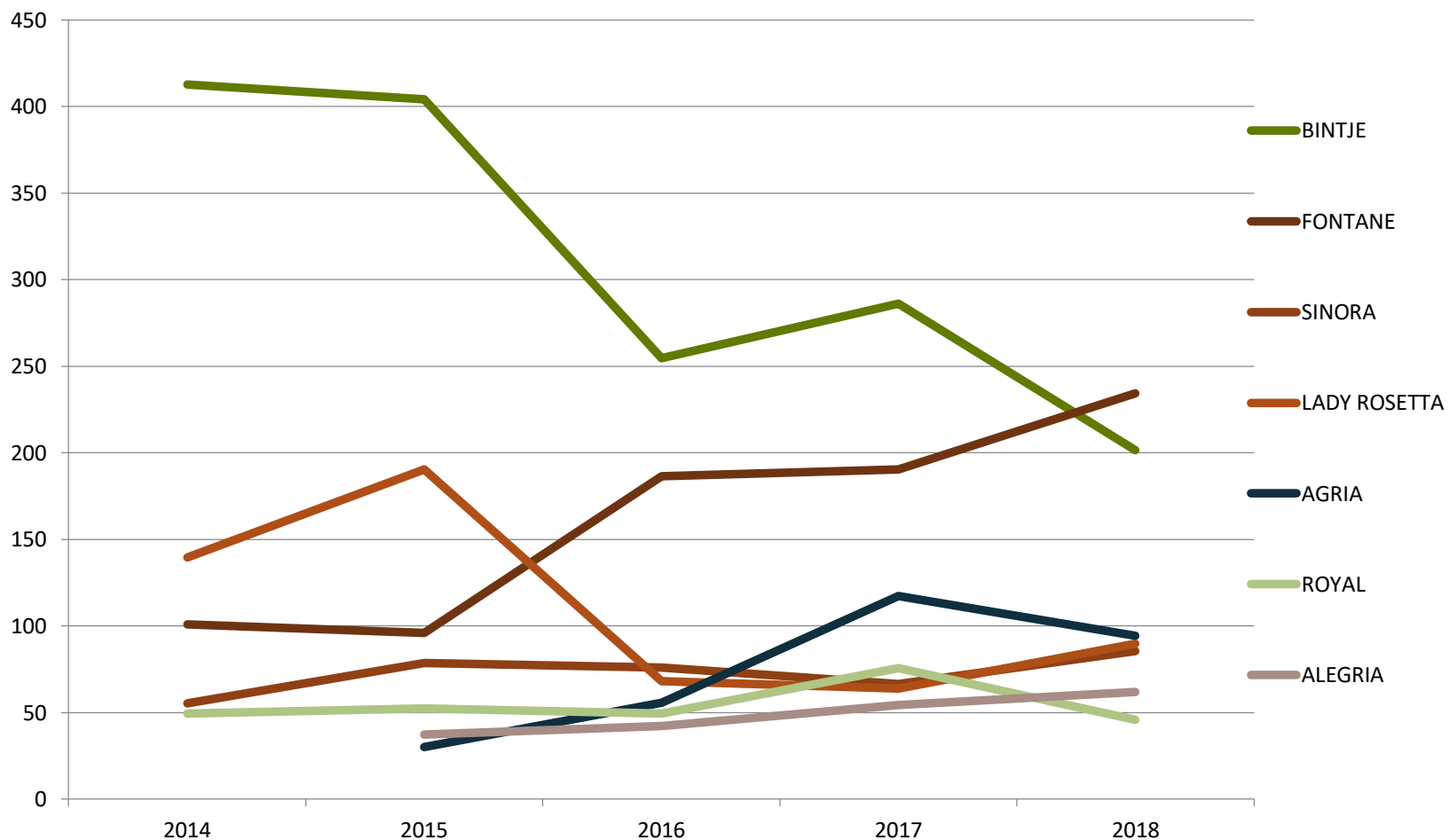

Rassen (ingeschreven oppervlakte ha) 2018

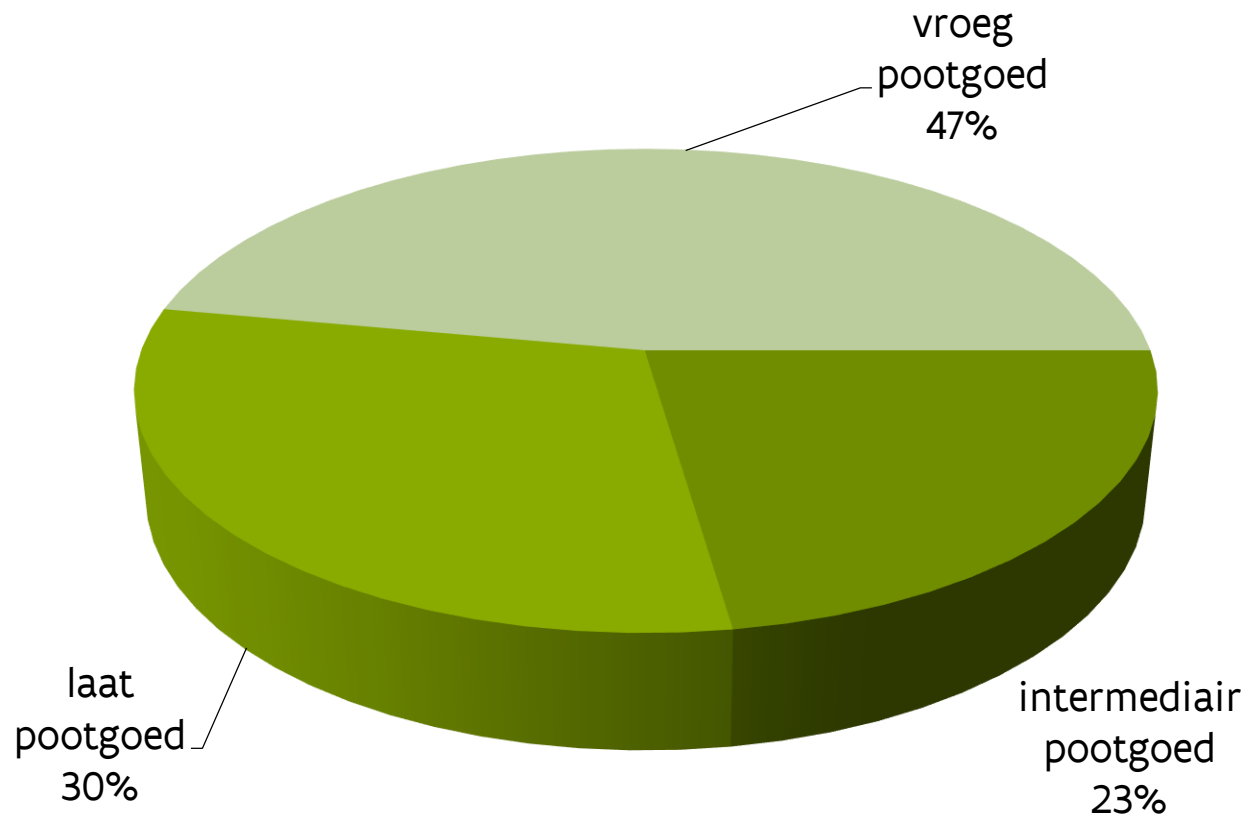
	Ras	Ingeschreven oppervlakte (ha)
1	FONTANE	234,5
2	BINTJE	201,7
3	LADY ROSETTA	94,4
4	AGRIA	89,6
5	SINORA	85,6
6	ALEGRIA	61,9
7	ANOSTA	61,4
8	ROYAL	45,7
9	HERMES	40,4
10	PREMIERE	37,9
11	MARKIES	34,9
12	AMORA	28,5
13	SPUNTA	24,8
14	FORZA	24,8
15	LADY CLAIRE	21,6
16	DESIREE	20,4
17	DIVAA	14,5
18	VR 808	13,5
19	HANSA	13,3
20	CHARLOTTE	13,1
21	SOLIST	11,5
22	MARFONA	8,4
23	AGILA	8,0
24	GALA	6,7

	Ras	Ingeschreven oppervlakte (ha)
25	DIAMANT	6,0
26	KENNEBEC	5,1
27	NICOLA	5,0
28	KONDOR	4,5
29	MONALISA	3,9
30	CHALLENGER	3,6
31	BROOKE	2,9
32	VICTORIA	2,9
33	CARA	2,6
34	FRIESLANDER	2,6
35	SANTE	2,5
36	ROMANO	2,3
37	TEBINA	1,8
38	NIXE	1,1
39	TAISIYA	0,9
40	MELODY	0,8
41	CHRISTEL	0,5
42	OXANIA	0,4
43	SAPHIA	0,4
44	TESSA	0,4
45	DAMARIS	0,4
46	JACKSON	0,3
47	OSIRIS	0,3
48	LINUS	0,2
49	KINGSMAN	0,2

Evolutie rassen (ingeschreven oppervlakte (ha))

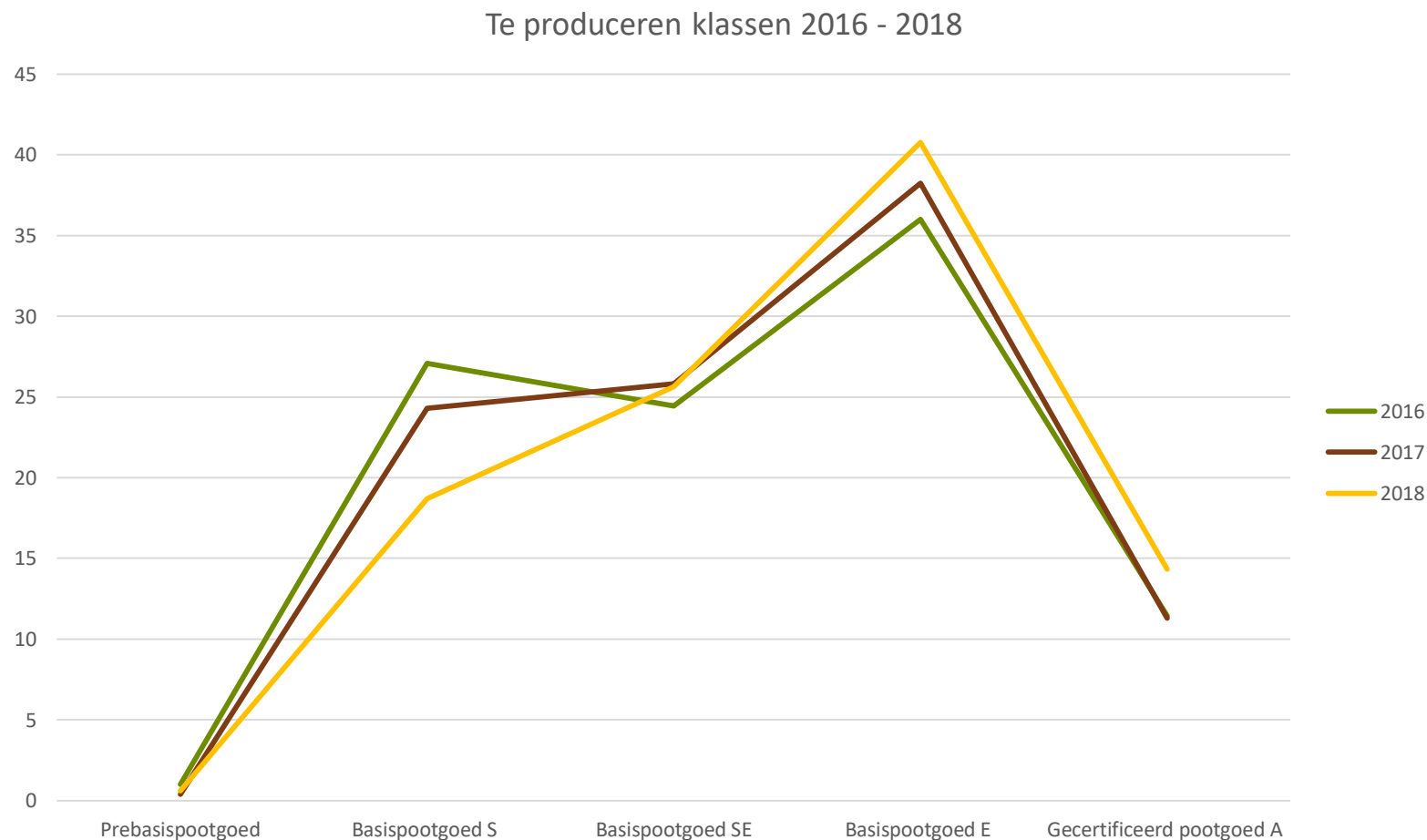
Rijptijdklasse rassen (%) 2018

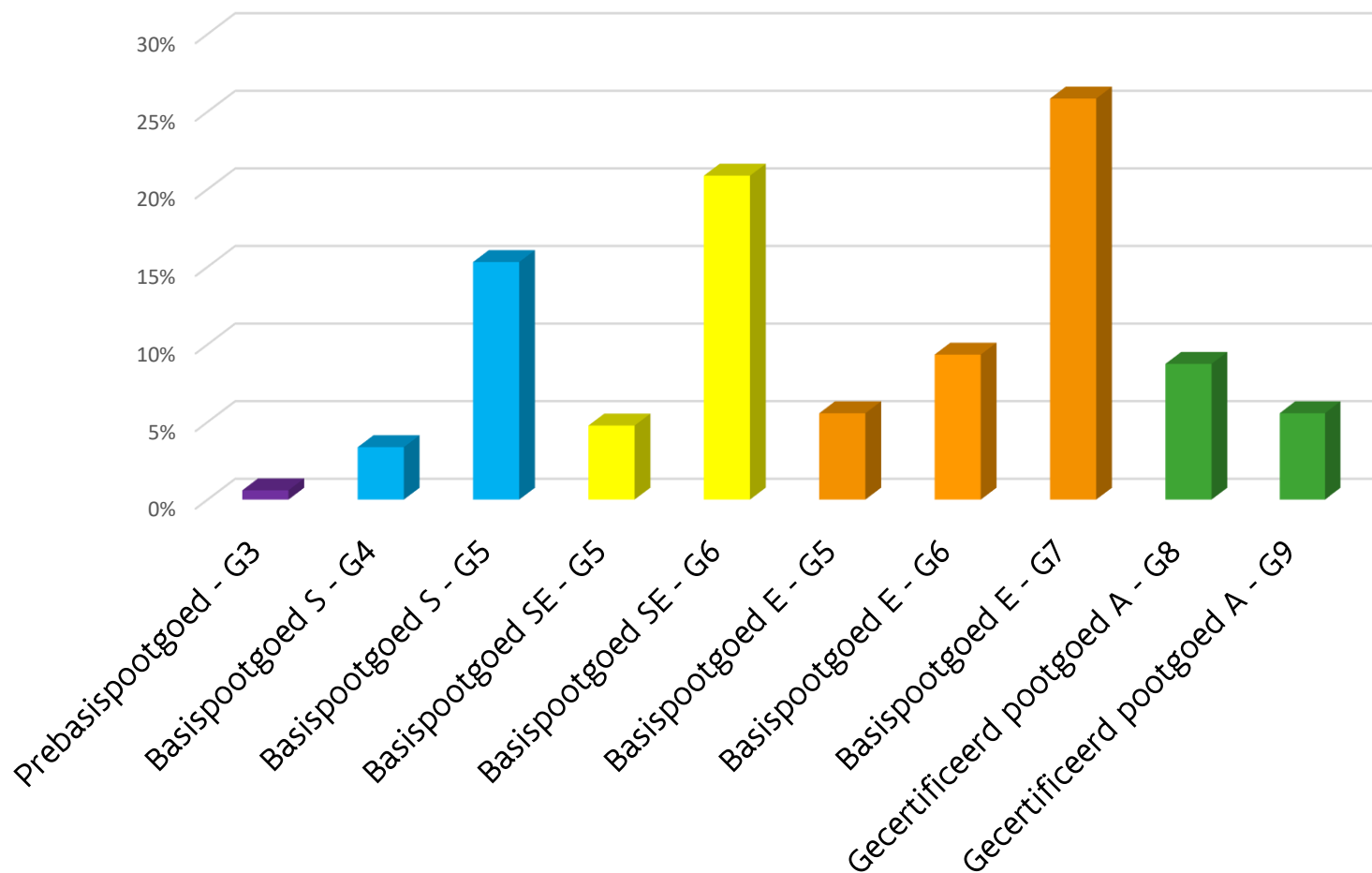
Te produceren klassen 2016 – 2018

Te produceren klasse (%)	2016	2017	2018
Prebasispootgoed	1	0,38	0,60
Basispootgoed S	27,09	24,29	18,69
Basispootgoed SE	24,46	25,80	25,65
Basispootgoed E	36,01	38,23	40,76
Gecertificeerd pootgoed A	11,44	11,30	14,31
	100	100	100

Te produceren klassen 2016 - 2018

Beoogde teeltklasse (% opp.) 2018

Veldkeuring 2018

Resultaat veldkeuring

Absolute cijfers (opp. in ha)	2014	2015	2016	2017	2018
aanvaard	995,19	1048,29	834,28	1236	862,8
gedeklasseerd	371,87	234,21	300,30	54,79	221,42
geweigerd	4,7	60,37	11,86	2,54	51,64
teruggetrokken	10,26	48,57	10,57	0	0
%	2014	2015	2016	2017	2018
aanvaard	72,01	<u>75,41</u>	72,11	<u>95,57</u>	<u>75,96</u>
gedeklasseerd	26,91	18,70	25,95	4,24	<u>19,49</u>
geweigerd	0,34	3,25	1,03	0,20	4,55
teruggetrokken	0,74	2,64	0,91	0	0

Reden deklassering na veldkeuring

	2016	2017	2018	
	%	%	opp (ha)	%
VIRUS	6,56	57,04	1,8	<u>0,91</u>
BACTERIEN	55,80	32,94	161,66	<u>82,15</u>
SCHIMMEL	1,94		7,4	3,76
RHIZO	0,42		0	0
VRAAG TELER	35,28	*	*	
RASONZUIVERHE DEN (+mutant)		<u>10,02</u>	25,92	13,17
Totaal	100	100	196,78	100

* Interpretatie mogelijk door veranderde registratie in KwaTra 2.0, waardoor “deklassering op vraag teler” eventueel vermeld wordt onder virus aantasting

Reden weigering na veldkeuring

	2016	2017	2018	
	%	%	opp (ha)	%
VIRUS	0	0	0	0
BACTERIEN	52,78	100	34,43	<u>68,72</u>
RASONZUIVERHEDEN (+mutant)	5,06	0	5,87	11,72
WATERSCHADE/ CONSUMPTIE	42,16	0	0	0
Algemene toestand			9,8	<u>19,56</u>
	100	100	50,10	100

Virologische testen

Virologische testen 2018

Elisa - PCR

Worden niet verder beoordeeld:

- Geweigerde en teruggetrokken partijen na veldkeuring;
- Partijen gekeurd door NAK (gelegen in Nederland);

Samen bemonsterde partijen worden als 1 partij beoordeeld

Lokalisatie virussen in knollen

- Er is geen enkele reden om aan te nemen dat er een substantieel verschil zou zijn in de detectie van virussen in kleine of grote knollen;
- Er zijn parameters die een veel grotere rol spelen: vb. cultivar;
- Er kan wel verschil zijn tussen resistente, tolerante, gevoelige cultivars, maar zelfs dat is niet eenduidig.

Lokalisatie virussen in knollen

- **Binnen de knol is er wel een verschil dat is aangetoond:**
 - minder virus in het centrale deel van de knol dan in de hiel;
 - ophoping van virussen in de ogen (groeipunten).
- **Richtlijn bemonstering door een mengeling van grote en kleine knollen te nemen**
- **PCR analyse op knol**
 - mengstaal van navel en topoog.
- **ELISA analyse op blaadjes**

Virologische onderzoeken

	2015	2016	2017	2018
Aantal partijen	399	354	383	371
Aantal analyses	428	374	411	406
ELISA	357	333	358	347
PCR	58	37	34	30
ELISA - beroep	4	2	4	9
PCR - beroep	9	2	15	20

Beoordeling na virustesten

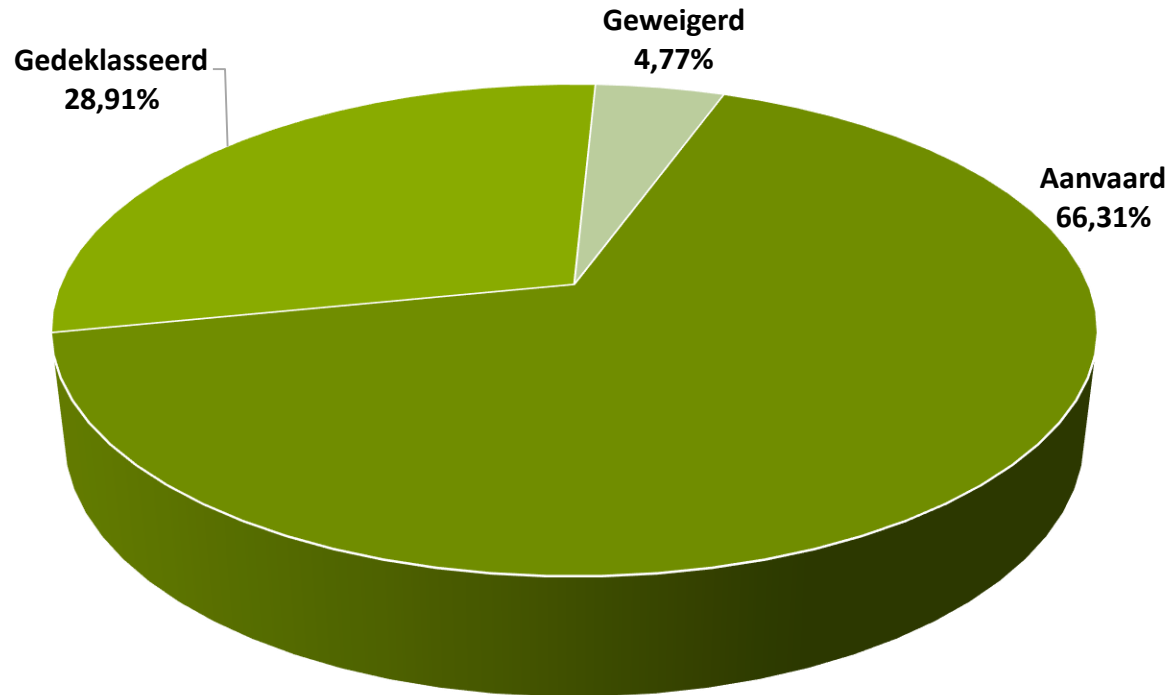
(zonder beroep)

	2015	2016	2017	2018
ELISA				
Aantal analyses	354	331	358	347
% vrij van virussen	22,32	60,42	29,33	30,26
% met virussen zonder impact	33,05	37,16	31,01	35,45
% met impact op resultaat	44,63	2,42	39,66	<u>34,29</u>
PCR				
Aantal analyses	82	35	34	30
% vrij van virussen	45,12	65,71	14,71	<u>26,67</u>
% met virussen zonder impact	29,27	34,29	52,94	46,67
% met impact op resultaat	25,61	<u>0</u>	32,35	<u>26,67</u>

Beoordeling na virustesten 2018

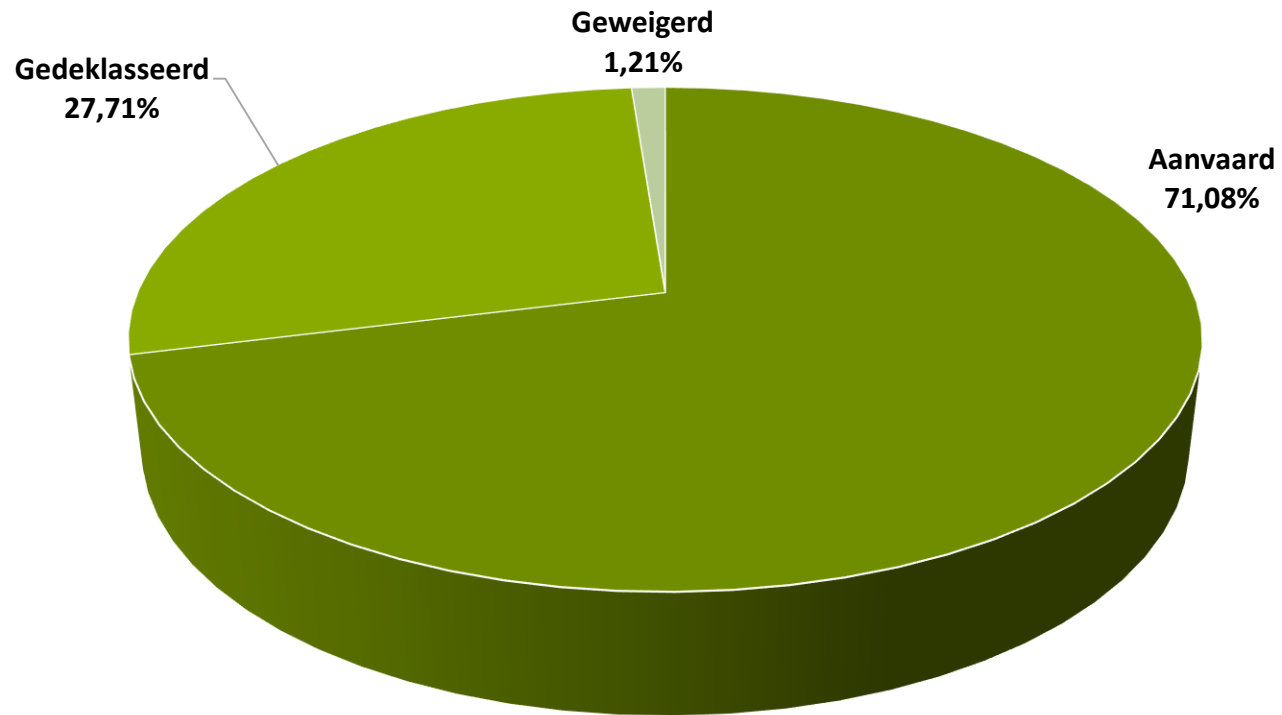
Zonder beroep, % van het totale opp.

2018

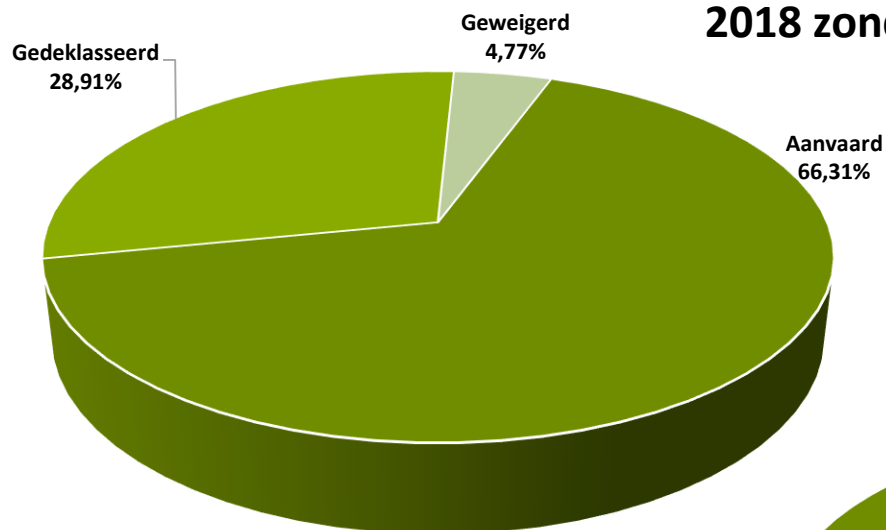
Beoordeling na virustesten 2018

2018 met beroep, % van het totale opp.

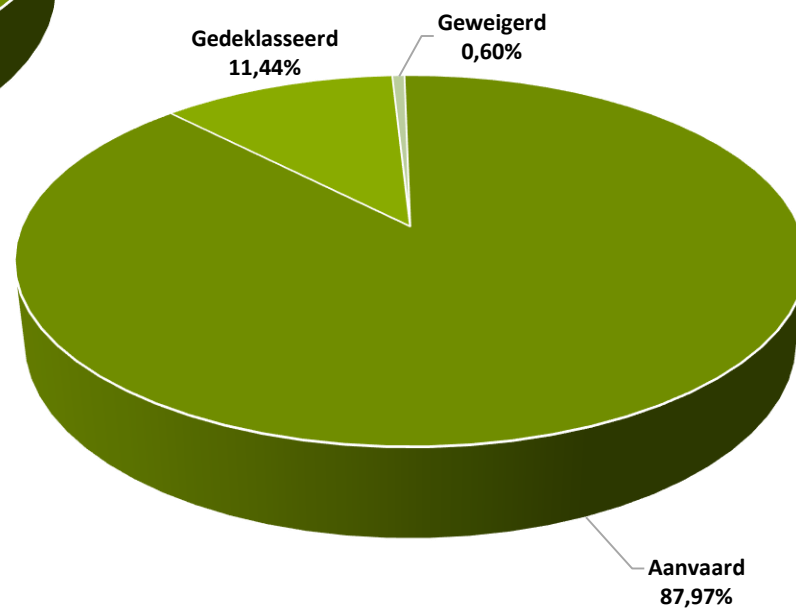

Beoordeling na virustesten 2018

2018 zonder beroep

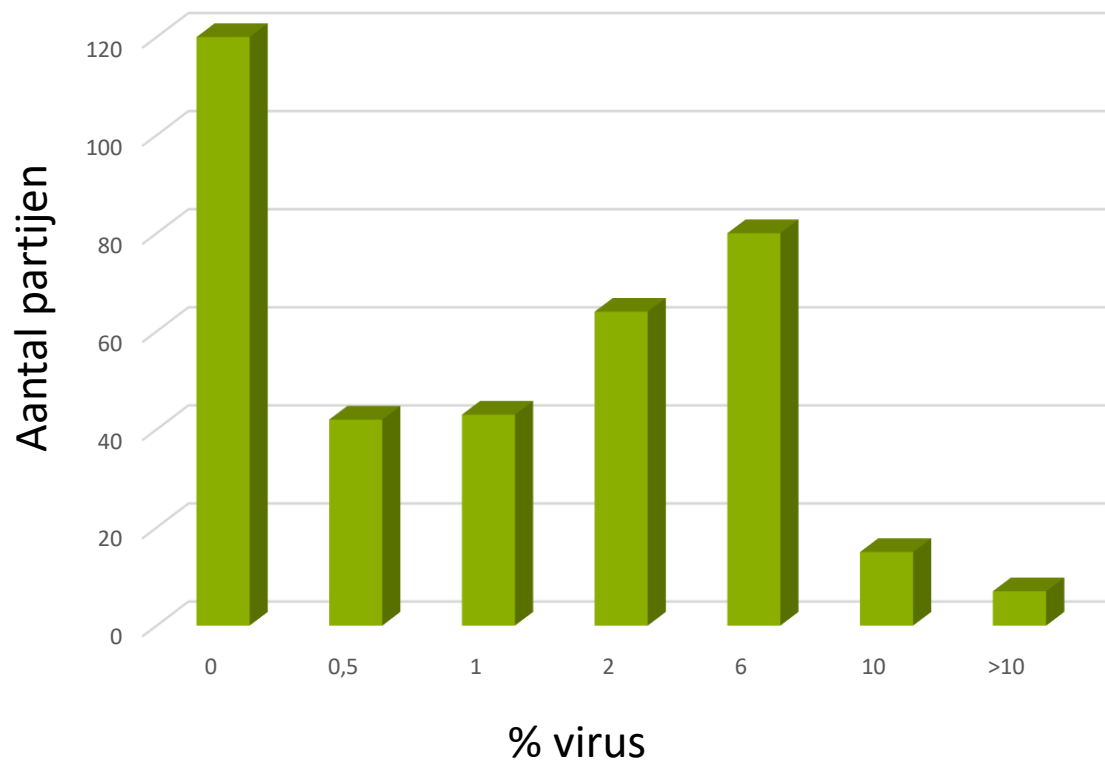

2018 Nederland

Beoordeling na virustesten 2018

(Aantal partijen, % aantasting, zonder beroep, zonder NL)

% virus	aantal partijen
0	116
0,5	42
1	43
2	64
6	80
10	15
>10	7

Beoordeling na virustesten 2018

Aanvaarde partijen per ras t.o.v. aangevraagde klasse vóór bemonstering

RAS	Aantal partijen	%
BINTJE	39	15,6
FONTANE	27	10,8
AGRIA	24	9,6
ALEGRIA	23	9,2
SINORA	18	7,2
LADY ROSETTA	14	5,6
MARKIES	13	5,2
HERMES	12	4,8
ROYAL	11	4,4
FORZA	8	3,2
PREMIERE	8	3,2
AMORA	7	2,8
ANOSTA	5	2
DESIREE	5	2
Eindtotaal	250	100

Beoordeling na virustesten 2018

Gedeklasseerde partijen per ras t.o.v. aangevraagde klasse vóór bemonstering

RAS	Aantal partijen	%
BINTJE	23	21,10
FONTANE	15	13,76
ANOSTA	14	12,84
SINORA	12	11,01
PREMIERE	8	7,34
DIVAA	8	7,34
LADY ROSETTA	7	6,42
SPUNTA	5	4,59
AMORA	4	3,67
FORZA	3	2,75
DESIREE	2	1,83
CHARLOTTE	2	1,83
TAISIYA	1	0,92
Eindtotaal	109	100

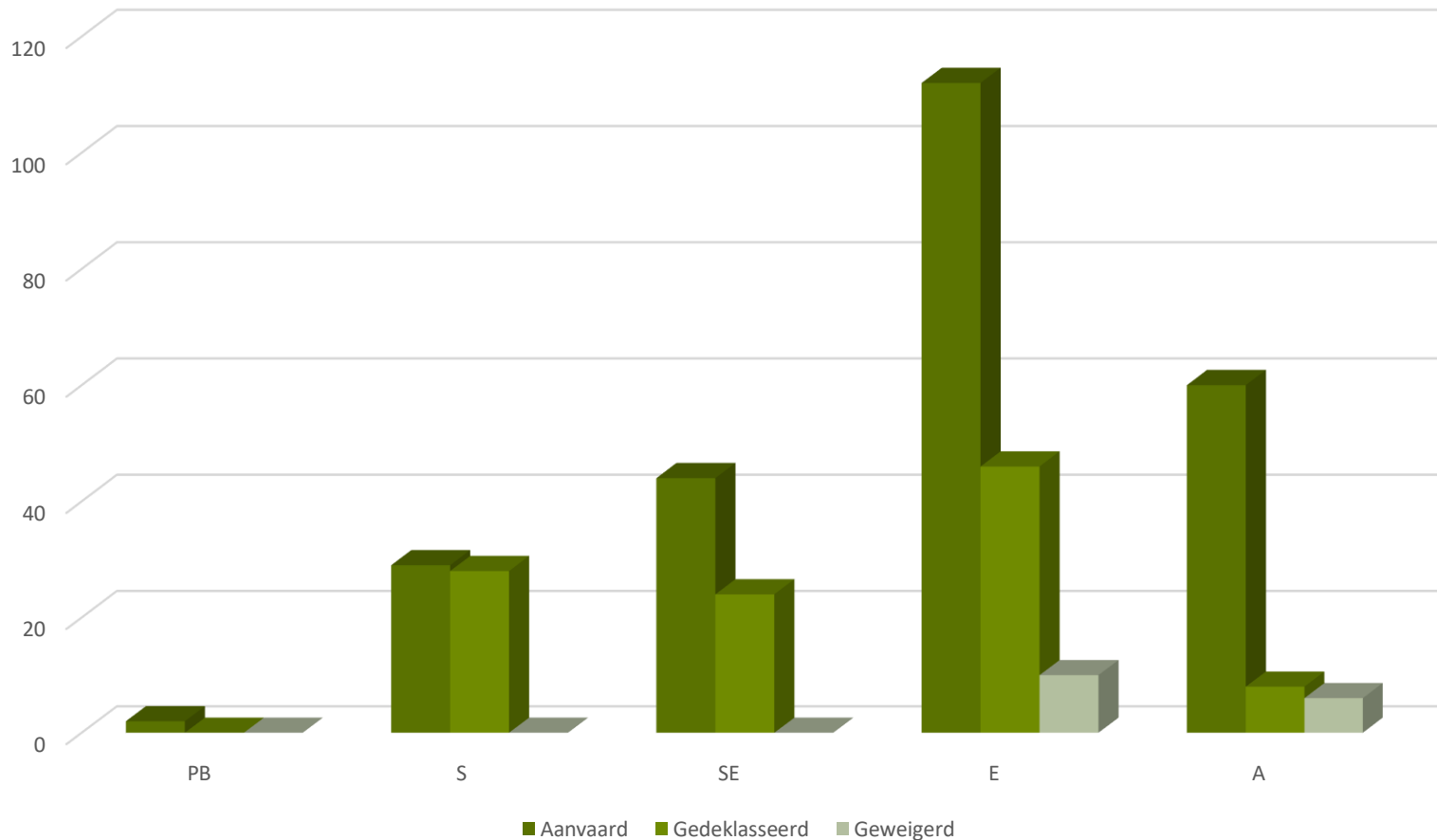
Beoordeling na virustesten 2018

Geweigerde partijen per ras t.o.v. aangevraagde klasse vóór bemonstering

RAS	Aantal partijen	%
BINTJE	5	27,78
DIAMANT	3	16,67
LADY ROSETTA	2	11,11
ROYAL	2	11,11
SPUNTA	2	11,11
ANOSTA	1	5,56
FONTANE	1	5,56
JACKSON	1	5,56
PREMIERE	1	5,56
Eindtotaal	19	100,00

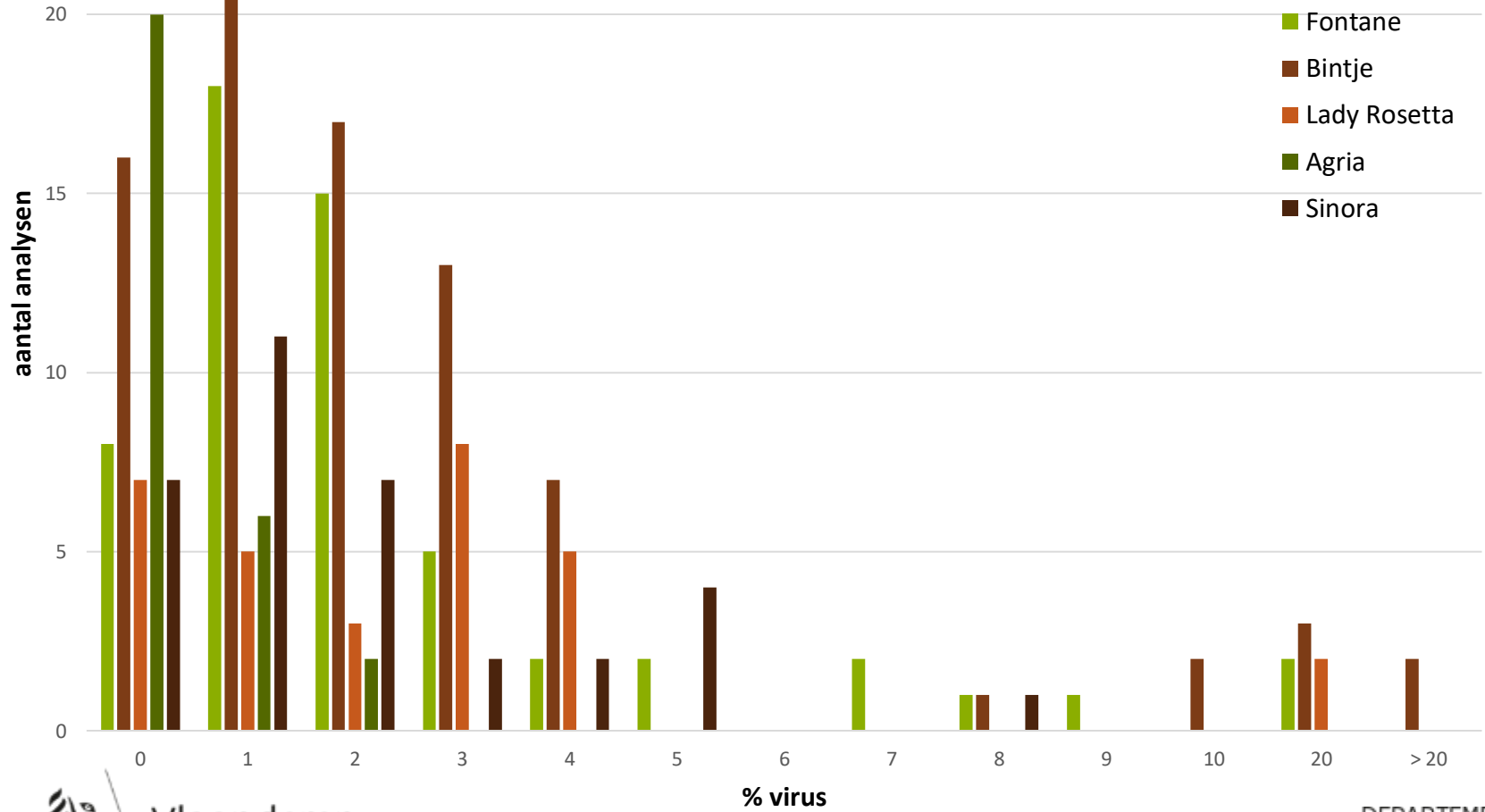
Beoordeling na virustesten 2018

(berekening op aantal analyses in %, zonder beroep, per beoordeling)

Beoordeling na virustesten 2018

²⁵
(per ras)

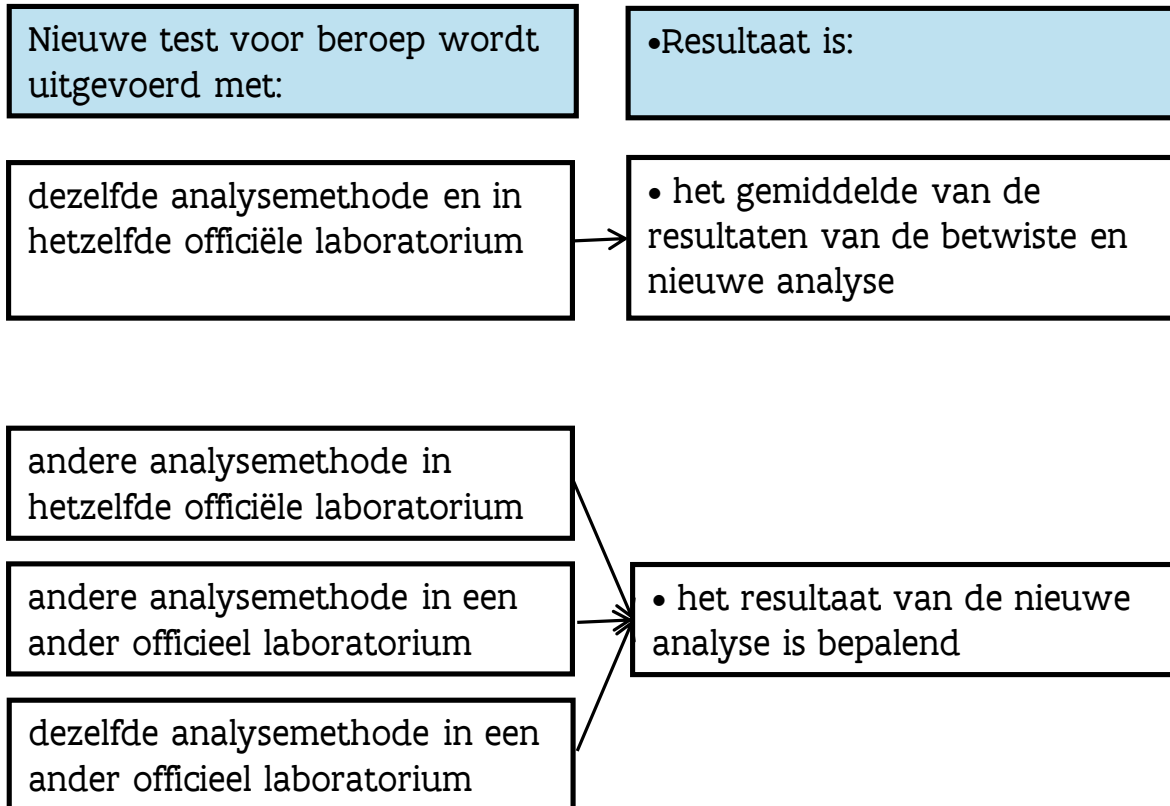

Vlaanderen
is landbouw & visserij

DEPARTEMENT
LANDBOUW
& VISSERIJ

Virologische onderzoeken

Beroepsprocedure

Virologische onderzoeken

Beroep	2018	Resultaat	1° analyse
ELISA – beroep	9	Aanvaard: 8 Klassedaling: 1	Klassedaling: 5 Weigering: 4
PCR – beroep	20	Aanvaard: 13 Klassedaling: 4 Geweigerd: 3	Klassedaling: 11 Geweigerd: 9

Virologische onderzoeken

ELISA – beroep

Beroep	2018	Resultaat	
		Beroep	1° analyse
ELISA – beroep (na PCR)	6	Aanvaard: 5 Klassedaling: 1	Klassedaling: 2 Weigering: 4
ELISA – beroep (na ELISA)	3	Aanvaard: 3	Klassedaling: 3

Virologische onderzoeken

PCR - beroep

Beroep	2018	Resultaat	
		Beroep	1° analyse
PCR – beroep (na PCR)	0		
PCR – beroep (na Elisa)	20	Aanvaard: 13	Klassedaling: 11
		Klassedaling: 4	Geweigerd: 9
		Geweigerd: 3	

Virologische onderzoeken

Dubbele analyses		2018
PCR en ELISA		11
Resultaat ELISA	Resultaat PCR	
Aanvaard: 4	Aanvaard: 7	
Klassedaling: 7	Klassedaling: 2	
	Geweigerd: 2	

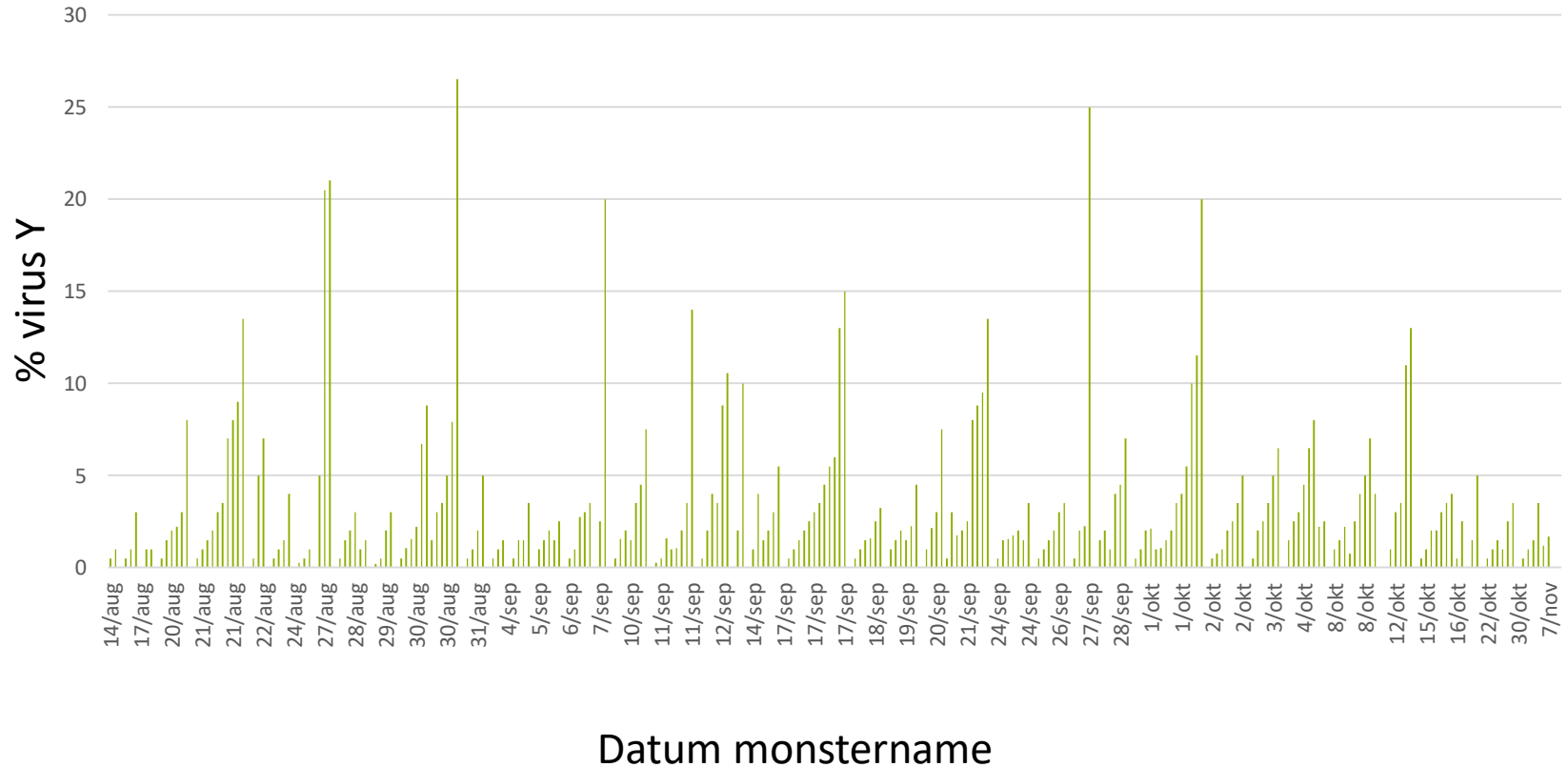
Virologische onderzoeken

Elisa en PCR testen in beroep op dezelfde partijen

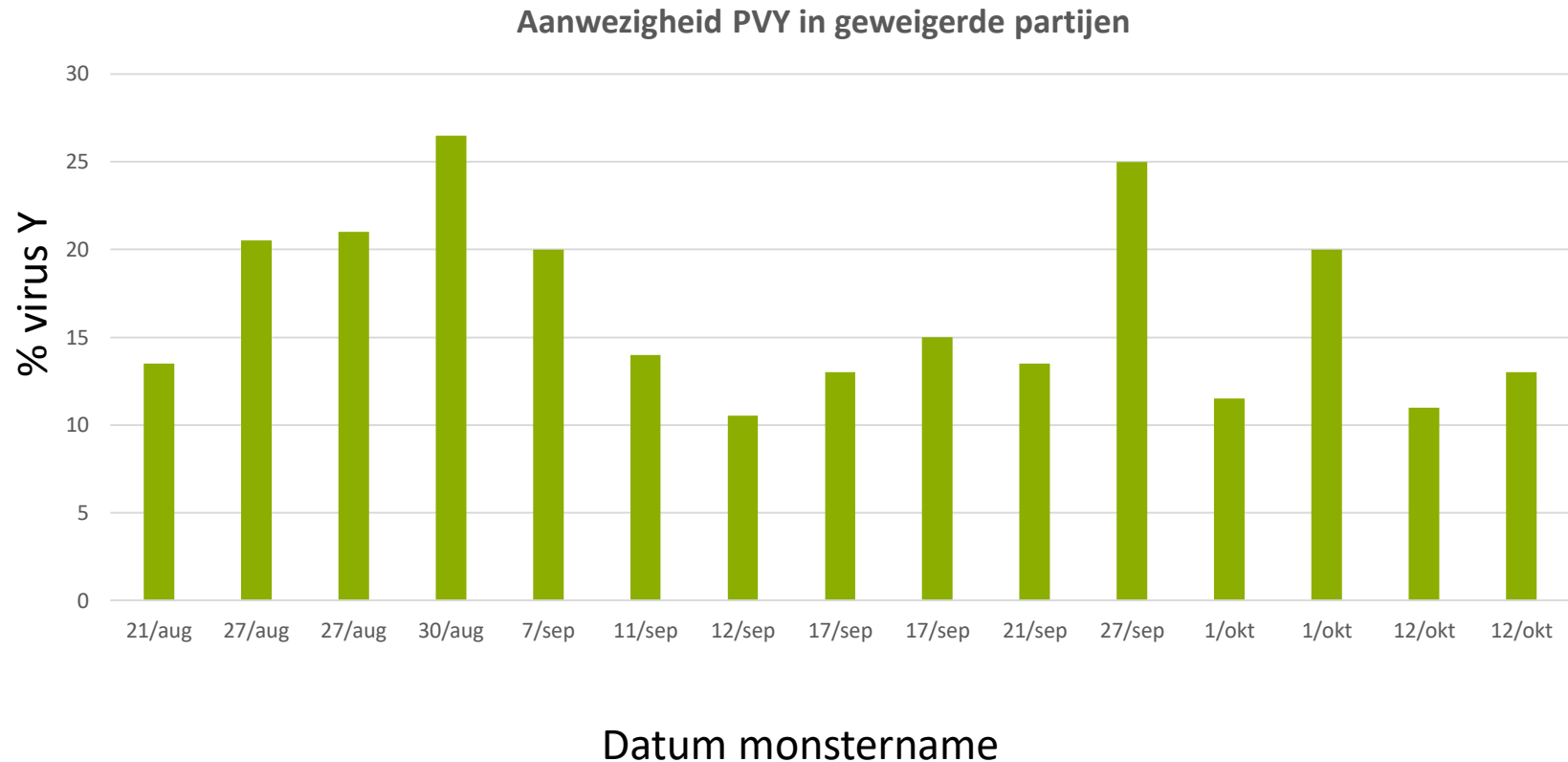
(% virusaantasting)

ELISA bemonstering	11,5	14	10,55	13	15	11
PCR bemonstering	0	3,5	0	3,5	8,8	2,2
ELISA bemonstering	0	1,5	0	1	0	
PCR bemonstering	8,8	20,5	20,5	20,5	20,5	

Invloed van datum monstername op aanwezigheid van virus Y

Invloed van datum monstername op aanwezigheid van virus Y

Invloed virusaantastingen in 2017 op teeltseizoen 2018

Eigen partijen ingeschreven voor vermeerdering

Eigen oogst 2016 moederpartij in 2017 (%)	Eigen oogst 2017 moederpartij in 2018 (%)	% virusaantasting in 2017
78	55	0
3	2	0,25
11	19	0,5
8	13	1
0	11	> 1
100%	100%	Totaal
114 partijen	103 partijen	

- 11% van de partijen met meer dan 1% virusaantasting werd als moederpartij ingeschreven in 2018;

Eigen partijen ingeschreven voor vermeerdering

11 eigen partijen met > 1% virus

Moederpartij (oogst 17)	% virus 2017	Ingeschreven in 2018	% virus 2018
2017/1	2	2018/1	4
2017/2	1,5	2018/2	3,5
2017/3	1,5	2018/3	3,5
		2018/4	2,5
		2018/5	11
		2018/6	3
2017/3+ (samenstelling)	1,5	2018/7	0
2017/4	2	2018/8	13
		2018/9	15
		2018/10	2
2017/5	4	2018/11	1
2017/6	1,5	2018/12	0

Eigen partijen ingeschreven voor vermeerdering

11 eigen partijen met > 1% virus

Moederpartij (oogst 17)	% virus 2017	Ingeschreven in 2018	% virus 2018
2017/7	1,25	2018/13	7
		2018/14	5
		2018/15	3
		2018/16	2
		2018/17	3,5
		2018/18	3
		2018/19	8
		2018/20	7
2017/8	1,5	2018/21	0
		2018/22	1
		2018/23	11,5
		2018/24	20
		2018/25	10
2017/9	1,25	2018/26	10
		2018/27	14
2017/10	6	2018/28	8,8
2017/11	1,75	2018/29	2

Eigen partijen ingeschreven voor vermeerdering

11 eigen partijen met > 1% virus

Conclusie:

11 eigen partijen worden in 2018 vermeerderd tot 29 partijen

- 6 partijen geven minder virussen na virologische test,
- 23 partijen geven meer virussen na virologische test,
- Geen enkel van die partijen geeft aanleiding tot deklassering tijdens veldkeuring

Resultaat na de virusanalysen 2018 op gesplitste partijen (eigen oogstpartij 2017)

103 eigen partijen (oogst 2017) werden in 2018 gesplitst voor 195 partijen

Aantal eigen moederpartijen uit 2017 uitgeplant in 2018	
65	Aanvaarding voor alle nieuwe partijen
16	Klassedaling voor alle nieuwe partijen
1	Weigering voor alle nieuwe partijen
12	Aanvaarding en klassedaling voor alle nieuwe partijen
4	Klassedaling en weigering voor alle nieuwe partijen
2	Aanvaarding en weigering voor alle nieuwe partijen
3	Aanvaarding, klassedaling en weigering voor alle nieuwe partijen
103	Totaal

Resultaat na de virusanalysen 2018 op gesplitste partijen (eigen oogstpartij 2017)

Ras	Aantal eigen moederpartijen uit 2017	Alle nieuwe deelpartijen aanvaard in 2018
AGILA	3	3
AGRIA	11	15
ALEGRIA	8	19
CARA	1	1
GALA	2	2
HERMES	6	8
MARKIES	6	8
MONALISA	1	1
NIXE	1	1
ROMANO	1	1

Invloed bacterieaantastingen in 2017 op teeltseizoen 2018

Invloed bacterieaantastingen in 2017 op teeltseizoen 2018

2 eigen moederpartijen met bacteriën tijdens veldkeuring in 2017 werden in 2018 terug in vermeerdering gebracht

Ras	Veldkeuring 2017	Veldkeuring 2018
Charlotte	Bact : 0,075	Bact 1 : 0,4 Bact 2 : 0,55
Bintje	Bact : 0,017	Bact : 0,3

Conclusies

- **Fontane wordt belangrijker dan Bintje**
- **Veldkeuringen: 20% deklassering, 80% a.g.v. bacteriën**
- **Nacontrole: 71% aanvaard, 27% gedeklasseerd;**
- **29 beroepsaanvragen;**
- **Geringe invloed van aanwezigheid van virussen van de eigen moederpartijen op volgende teelt, mits een goede opzuivering;**
- **Belang opzuivering tijdens teeltseizoen om het begininoculum te beperken (vb. <1% virussen) anders worden virussen vermeerderd.**

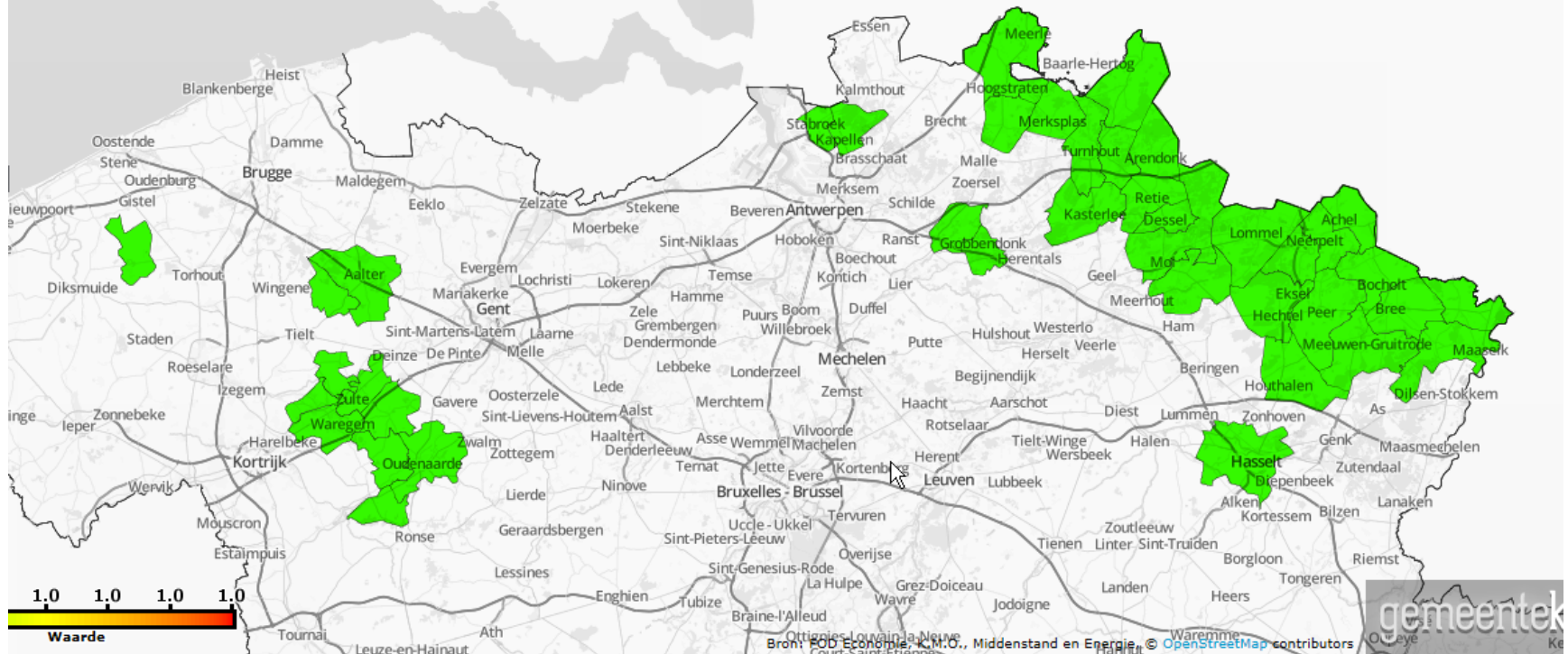
FAVV

- Meloidogyne
- Globodera
- Export

Meloidogyne

Bewakingsgebied Meloidogyne 2018

bewakingszone

Vlaanderen
is landbouw & visserij

DEPARTEMENT
LANDBOUW
& VISSERIJ

Bewakingsgebied Meloïdogyne 2018

Als de aanwezigheid van Meloïdogyne werd vastgesteld op een landbouwperceel, wordt een toezichtgebied of bewakingsgebied van 1 km rond het bewuste perceel vastgelegd. Dit wordt ook nog uitgebreid tot het grondgebied van alle gemeenten die in dit bewakingsgebied liggen.

- Op niveau van hoofdgemeenten, niet deelgemeenten

Aantasting door Meloidogyne

Geen besmetting met Meloidogyne gevonden in 2018

Bewakingsgebied Meloidogyne 2018

Lijst van gemeentes in bewakingszone (op 20/12/2017)

Aalter, Arendonk, Balen, Bocholt, Bree, Dentergem, Dessel, Grobbendonk, Hamont-Achel, Hasselt, Hechtel-Eksel, Hoogstraten, Houthalen-Helchteren, Kapellen, Kasterlee, Kinrooi, Kluisbergen, **Koekelare**, Kruishoutem, Lommel, Maaseik, Meeuwen-Gruitrode, Merksplas, Mol, Neerpelt, Oudenaarde, Oud-Turnhout, Overpelt, Peer, Ravels, Retie, Rijkevorsel, Ruiselede, Stabroek, Turnhout, Waregem, Wielsbeke, Wortegem-Petegem, Zandhoven, Zulte

Het bewakingsgebied is samengesteld uit :

- de besmette percelen/velden
- de risicopercelen
- de verdachte percelen

Bewakingsgebied Meloidogyne 2018

Bemonstering van nieuwe percelen bestemd voor de vermeerdering van poot aardappelen (en hoevepootgoed):

Binnen bewakingsgebied :

- verplicht te bemonsteren en analyseren op kosten van de operator

Buiten bewakingsgebied :

- worden niet systematisch bemonsterd en geanalyseerd maar maken deel uit van een monitoring op kosten van het FAVV (141 percelen)

Globodera spp. Aardappelcystenaaltje

Bemonsteringen Globodera 2018

- Aanwezigheid van cystenaaltjes door vondst levensvatbare cysten
 - als cysten niet levensvatbaar (= lege cysten): perceel is vrij
 - cysten levensvatbaar: perceel is niet vrij

Bemonsteringen Globodera 2018

Bemonsterde percelen 2018

	Totaal	Niet Levensvatbare cysten	Levensvatbare cysten
Aantal percelen	425	7	4
Oppervlakte (ha)	1434	19	29

**Bedankt
voor uw
aandacht**

DEPARTEMENT
LANDBOUW
& VISSERIJ

Export derde landen

Export derde landen

▶ Exporteisen rond bufferzones (o.a. voor Globodera, coloradokever)

▶ België (Vlaanderen):

- operator tijdig de percelen bestemd voor export, met de coördinaten, doorgeven aan FAVV zodat zij actie kunnen ondernemen: bufferzone op kaart aanbrengen en bijkomende controles in bufferzone
- Departement geeft op regelmatige basis de perceelcoördinaten door van percelen bemonsterd voor Globodera en de uitslagen

▶ Bufferzone over de landsgrens:

- Verantwoordelijkheid van operator zelf om bij de certificeringsautoriteit van betreffende buurland de nodige gegevens op te vragen om aan de exporteisen te voldoen
- Vraag blijft of zij de nodige gegevens zullen krijgen
- 2018: bepaalde exporten geweigerd omwille van negatief antwoord van Frankrijk voor coloradokever

Export derde landen

- ▶ **Exportmoeilijkheden als gevolg van aanwezigheid van *Pectobacterium spp.***
- ▶ **Exporteisen geen duidelijke aanduiding of het derde land om een visuele controle of een labo analyse vraagt als het spreekt over de knollen mogen niet geïnfecteerd zijn met *Pectobacterium spp.***
- ▶ **Interpretatie door FAVV:**
 - Zowel visueel als latent aanwezig, weigeringen op basis van analyse uitslagen
- ▶ **Interpretatie door departement:**
 - Visueel
- ▶ **Bepaalde exporten geweigerd, andere wel doorgedaan a.g.v. nieuwe analyse**

Export derde landen

- ▶ **25/01/2019: overleg Belgapom - VVP – labo – departement**
- ▶ **Voorstel tot aanpassing beslissingstabel voor**
 - Dickeya spp
 - Pectobacterium spp
 - Rhizoctonia
 - Zilverfurf
- ▶ **Beslissingstabel af te stemmen op de eisen van derde landen**
- ▶ **Wordt verder besproken met het FAVV (31/01/2019: labo en FAVV)**
- ▶ **Voorstel tot herziening van beroepsprocedure voor virologie**
 - Eerste test komt te vervallen
 - Tweede test is beslissend, maar dan 2de volledige test te doen.

Nog in bespreking

Brexit

Brexit

▶ Wat betekent dit voor ons?

- Rassen die op de Europese gemeenschappelijke rassenlijst staan via een aanmelding en opname op de UK rassenlijst
 - × Geschrapd uit de gemeenschappelijke rassenlijst en niet meer te vermeerderen of in de handel te brengen binnen de EU vanaf 30 maart 2019
 - × Tenzij
 - men zich engageert dat de opbrengst van het ras uitgevoerd wordt naar het UK of een ander derde land om daar te commercialiseren.
 - UK rassen aangemeld zijn via een andere lidstaat door een mandataris van die lidstaat (VL enkel Hymer; NL vele rassen; lijst binnenkort verspreid)
 - ▶ de procedure meermaals aan de vertegenwoordigers van de beroepsverenigingen van onze sectoren laten weten

▶ Controle noodzakelijk

- Declaratie en teeltinschrijving controle hierop door Brussel
- Invoer en partijbewerkingen op aangekochte partijen controle door buitendienst

UK rassen

109. SOLANUM TUBEROSUM L. - POTATO

Aldo	Casablanca	Harmony	Maxine	Pentland Squire	Sarpo Shona	Umatilla Russet
Amour	Celine	Horizon	Mayan Gold	Pink Fir Apple	Sarpo Una	Upmarket
Anya	Charlemont	Hunter	Mayan Rose	Pink Gypsy	Saxon	Vales Sovereign
Apache	Charlton	Inca Bella	Mayan Twilight	Pippa	Scapa	Valor
Argos	Chaski	International Kidney	Merlin	Pizazz	Shelford	Violetta
Arran Comet	Chellah	Jamila	Mimi	Pomeroiy	Shepody	Vizelle
Arran Consul	Chicago	Jester	Montrose	Purple Majesty	Shetland Black	Winston
Arran Pilot	Churchill	Joshua	Nadine	Radebe	Smiths Comet	Yetholm Gypsy
Axona	Divaa	Kestrel	Navan	Raleigh	Sorrento	Yukon Gold
Ballydoon	Dunbar Standard	Kifli	Newton	Red Emmalie	Stemster	Zahov
Bambino	Dunluce	Kingsman	Nieta	Red King Edward	Strachan	Zohar
Blue Belle	Edzell Blue	Kingston	Nitza	Redrobin	Stroma	
Blue Danube	Elland	La Strada	Olympus	Reiver	Sunbeam	
Bonnie	Emblem	Lady Balfour	Orwell	Revie	Sunrise	
Bremner	FL2339	Libertie	Osprey	Richhill	Sunset	
Brooke	Foremost	Lionheart	Paramount	Royal Kidney	Swift	
Bute	Gabriel	Lorimer	Paru	Safiyah	Tribute	
Cabaret	Gael	Lulu	Pentland Hawk	Salad Blue	Trixie	
Cammeo	Gatsby	Manhattan	Pentland Ivory	Sarpo Gwyn	Ulster Chieftain	
Carlingford	Gemson	Marvel	Pentland Javelin	Sarpo Mira	Ulster Prince	

PHL (Verordening (EU) 2016/2031)/ OCR (Verordening (EU) 2017/625)

PHL (Verordening (EU) 2016/2031)/OCR (Verordening (EU) 2017/625)

- ▶ In mei 2013 lanceert de Europese Commissie het '5-pack' met als doel *Smarter Rules for Safer Food* (5 voorstellen van verordening)

- ▶ Hiervan werden er 4 goedgekeurd:

- Animal Health Law (AHL, VO2016/429)

- Plant Health Law (PHL, VO2016/2031)

- Official Controls Regulation (OCR, VO2017/625)

- Food/Feed Expenditure (FFE, VO652/2014)

- ~~Plant Reproductive Material (PRM, door EP weggestemd)~~

- × 12 raadsrichtlijnen handel teeltmateriaal blijven bestaan

- In werking op 14 december 2019

- Vele Delegated acts (DA) / Implementing acts (IA) in de maak

- × Delegated acts: uitvoeringshandeling opgesteld door de Commissie, lidstaten en goedgekeurd door het Europees Parlement: weinig inspraak, alleen via expertengroepen

- × Implementing acts: uitvoeringshandelingen goedgekeurd door de Commissie na inspraak van alle lidstaten.

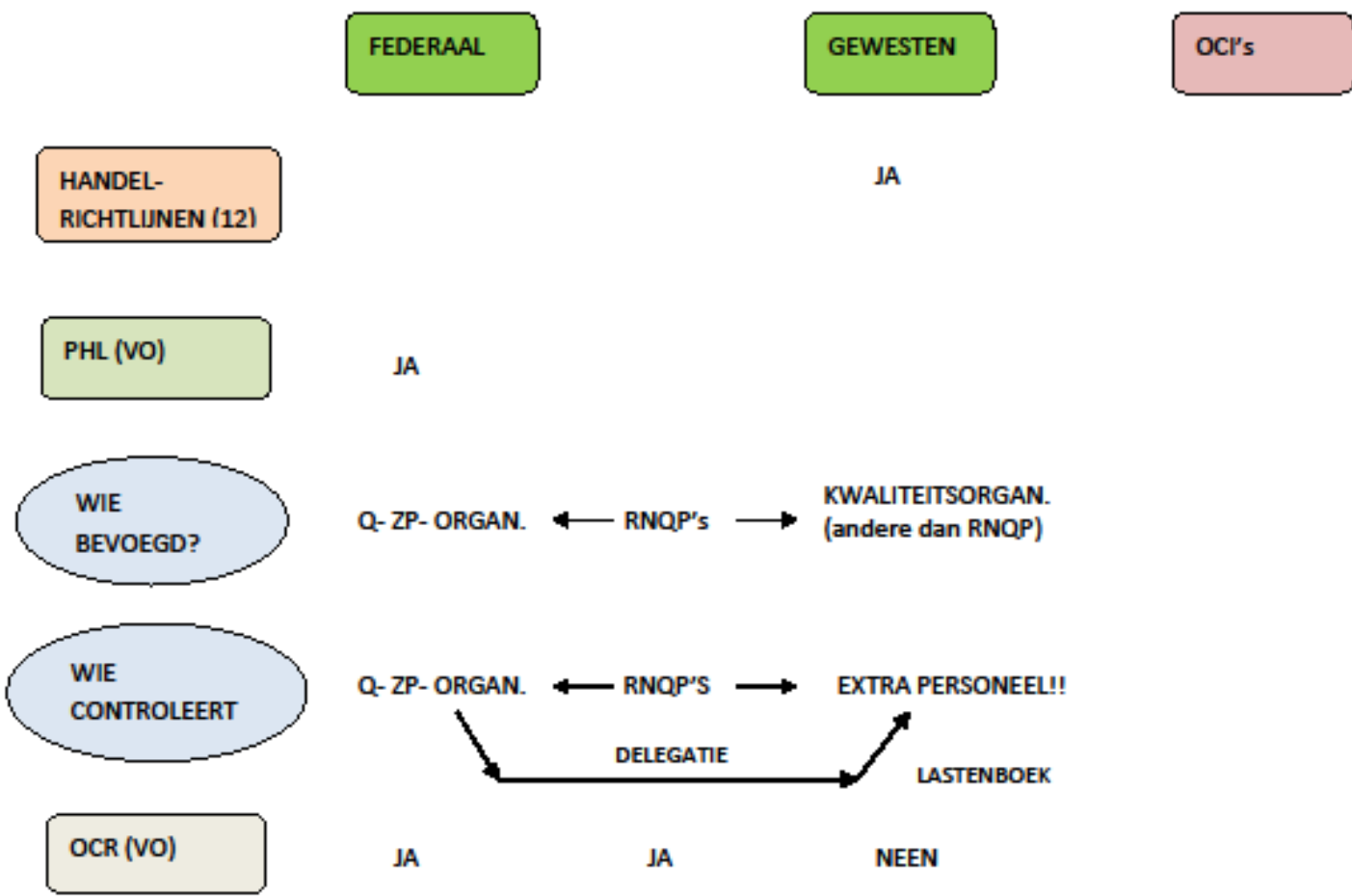
Huidige situatie versus toekomstige situatie

- ▶ **RL2000/29 - KB 10 aug 2005**
 - ▶ **Lijsten schadelijke organismen die niet in EU (of in bep. beschermde gebieden) mogen binnengebracht of verspreid**
 - Plantenpaspoort voor verkeer binnen EU
 - Fytosanitair certificaat voor verkeer van/naar derde landen
 - ▶ **12 handelsrichtlijnen – BVR's en MB's**
 - ▶ **Alle organismen die niet in de lijsten voorkomen en met economische impact, worden beschouwd als 'kwaliteitsorganismen'**
- ▶ **VO2016/2031**
 - ▶ **Lijsten plaagorganismen**
 - Quarantaineorganismen
 - × EU-quarantaine
 - × Prioritaire plaagorganismen
 - × Zona Protecta
 - Regulated Non-Quarantine Pests (**RNQP's**)
 - ▶ **12 handelsrichtlijnen**
 - Andere kwaliteitsorganismen

→ Certificering PRM

Vlaanderen
is landbouw & visserij

PHL (Verordening (EU) 2016/2031)/OCR (Verordening (EU) 2017/625)

► PHL - Definities RNQP

Plaagorganisme is RNQP als voldoet aan volgende voorwaarden:

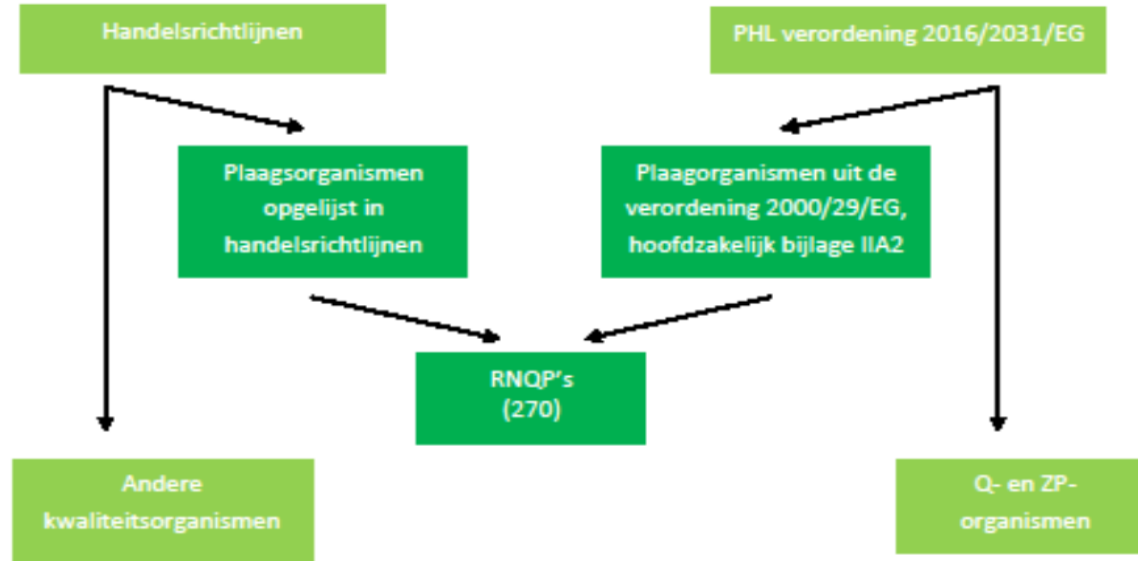
- identiteit vastgesteld,
- aanwezig op grondgebied EU,
- geen EU-Q,
- hoofdzakelijk overgedragen door specifieke voor opplant bestemde planten,
- aanwezigheid op voor opplant bestemde planten onaanvaardbare economische gevolgen wat betreft het voorgenomen gebruik van die planten,
- er zijn uitvoerbare en doeltreffende maatregelen beschikbaar om de aanwezigheid van het plaagorganisme op de betrokken voor opplant bestemde planten te voorkomen.

PHL (Verordening (EU) 2016/2031)/OCR (Verordening (EU) 2017/625)

► Indeling o.b.v. studie EPPO in opdracht EC

→ 1400 plaag-gastheer combinaties onderzocht

→ Meer dan 270 organismen als RNQP voorgesteld

PHL (Verordening (EU) 2016/2031)/OCR (Verordening (EU) 2017/625)

- ▶ **Grootste impact bij meerjarig teeltmateriaal:**
 - ▶ Bosbomen: 4 RNQP's
 - ▶ Fruitgewassen: 21 RNQP's
 - ▶ Wijn: 9 RNQP's
 - ▶ Groenteplanten: 22 RNQP's
 - ▶ Sierteelt: 34 RNQP's
 - ▶ Hop: 2 RNQP's
- ▶ **Eenjarige teelten:**
 - ▶ Granen: 7 RNQP's
 - ▶ Oliehoudende planten en vezelgewassen: 9 RNQP's
 - ▶ Groenvoedergewassen: 3 RNQP's
 - ▶ Groentezaad: 17 RNQP's
 - ▶ **Pootgoed: 38 RNQP's**

PHL (Verordening (EU) 2016/2031)/OCR (Verordening (EU) 2017/625)

- ▶ **Voor elke plaag/gastheer:**
 - > **maatregelen en toleranties voor veldinspectie, staalnames, ontleding, transport**
- ▶ **Voorbeelden:**
 - ▶ maatregelen om in de **OMGEVING** van de vermeerderingsvelden controles uit te voeren op de aanwezigheid van RNQP
 - ▶ **Uitbreiding plantenpaspoorten naar andere soorten (Q- als RNQP-organismen)**
 - ▶ **Importmaatregelen (fytoosanitair certificaat) (Q- als RNQP-organismen)**
 - ▶ ...
- ▶ **Maatregelen al naargelang categorie (prebasis, basis, gecertificeerd)**
- ▶ **ZP-quarantaineorganisme in afgebakend gebied = Q-organisme**
- ▶ **ZP-quarantaineorganisme in andere gebieden = RNQP-organisme**

- ▶ **Ter bespreking een grote uitvoeringsverordening voor bepaalde artikels van Verordening 2016/2031 met 14 bijlages o.a.**
 - Bijlage III - lijst van RNQP's met de tolerantiedrempels
 - × Voorbeelden:
 - *Dickeya* spp en *Pectobacterium* spp zijn bacteriën en voormalige kwaliteitsorganismen bij *Solanum tuberosum*
 - ▶ Gereguleerd als RNQP: 0% prebasis, 1% basis en 4% gecertificeerd
 - Virussen PVA, PVM, PVS, PVX, PVY zijn voormalige kwaliteitsorganismen bij *Solanum tuberosum*
 - ▶ Gereguleerd als RNQP: 0% prebasis, 4% basis en 6% gecertificeerd

PHL (Verordening (EU) 2016/2031)/OCR (Verordening (EU) 2017/625)

- ▶ **Ter bespreking een grote uitvoeringsverordening voor bepaalde artikels van Verordening 2016/2031 met 14 bijlages o.a.**
 - Bijlage VIII – maatregelen voor RNQP's voor zaaizaad en ander teeltmateriaal van de richtlijnen 66/401/EEG, 66/402/EEG, 98/56/EG, 1999/105/EG, 2002/55/EG, 2002/56/EG, 2002/57/EG, 2008/72/EG
 - Bijlage VIIIA[^] maatregelen voor wijn (68/193/EEG) en fruitplanten (2008/90/EG)
- ▶ **Ter bespreking een uitvoeringsrichtlijn tot wijziging van de respectieve handelsrichtlijnen**
 - Verwijzingen naar RNQP's en de overeenkomstige maatregelen tegen RNQP's te schrappen

PHL (Verordening (EU) 2016/2031)/OCR (Verordening (EU) 2017/625)

- > **Tolerantiedrempels**
- > **Te nemen maatregelen om tolerantiedrempels te controleren**
- > **alle ontwerpen door Commissie voorgelegd voor publieke consultatie via volgende link :**

<https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/initiatives/>.

- Alle stakeholders kunnen langs deze weg hun opmerkingen bezorgen. Het is dus aangewezen deze link regelmatig te consulteren om de evolutie van de uitvoeringshandelingen op te volgen.

PHL (Verordening (EU) 2016/2031)/OCR (Verordening (EU) 2017/625)

▶ **Bevoegdheidsverdeling nog niet uitgeklaard**

- Tegenstrijdige visies federaal / VL < - > Wal / Brussels HG
- Door Vlaams Gewest gevraagd dit op te tillen tot het hoogste politieke niveau (Overlegcomité of Interministeriële Conferentie - ICLB)
 - × Steun van Waals gewest, Brussel Hoofdstedelijk gewest geen uitspraak

▶ **(Indien) Gewesten bevoegd voor RNQP's:**

- Aanpassingen nodig aan regelgeving (*bovenop verplichte omzetting richtlijnen*)
- Aanpassingen aan certificaten

▶ **Indien Gewesten federale bevoegdheden blijven uitvoeren:**

- Accreditatie controledienst (ISO 17020) indien delegatie?

PHL (Verordening (EU) 2016/2031)/OCR (Verordening (EU) 2017/625)

▶ **Plantenpaspoort en certificeringsetiket**

▶ **Nieuwe lay-out**

→ Te gebruiken vanaf 14/12/2019

→ Aangebracht plantenpaspoorten vóór 14/12/2019 nog geldig tot 14/12/2023

→ Voor plantenpaspoortplichtige soorten de nieuwe certificaten reeds gebruiken bij certificering oogst 2019

→ Van zodra lay-out ter beschikking doorgegeven aan sector

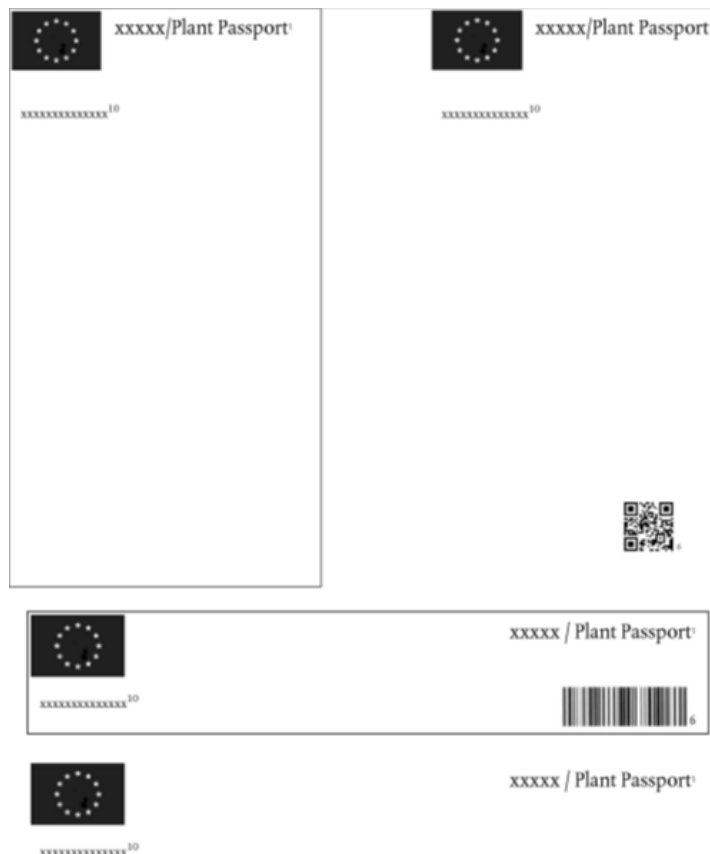
▶ **Van zodra nieuwe lay-out definitief**

→ groter dat vorige zodat klasse en rasnaam direct opvalt (zelfde breedte, maar toename hoogte)

→ doorgegeven aan de bedrijven

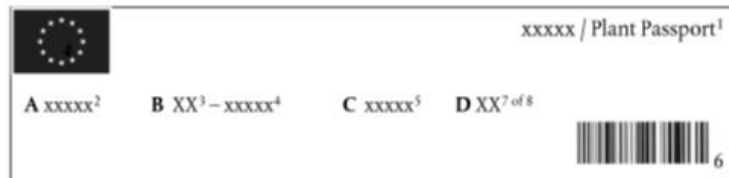
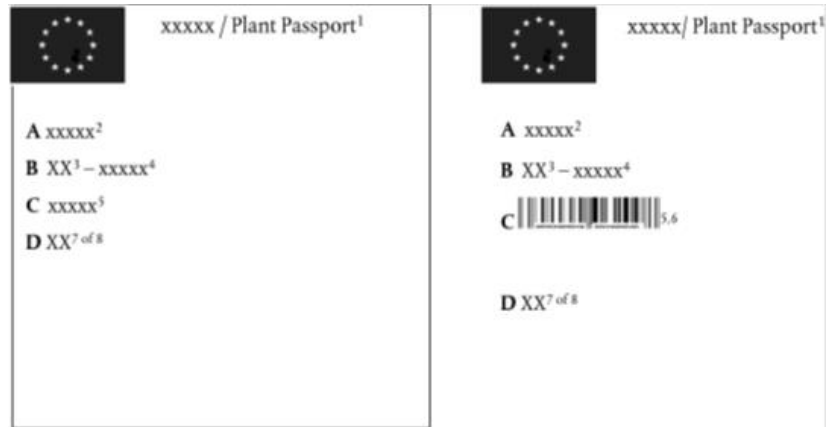
PHL (Verordening (EU) 2016/2031)/OCR (Verordening (EU) 2017/625)

▶ Voorbeeld gecombineerd plantenpaspoort/certificeringsetiket

PHL (Verordening (EU) 2016/2031)/OCR (Verordening (EU) 2017/625)

▶ Voorbeeld plantenpaspoort niet gecombineerd met certificeringsetiket

PHL (Verordening (EU) 2016/2031)/OCR (Verordening (EU) 2017/625)

- ▶ **Controleverordening (EU) 2017/625**
- ▶ **Kwaliteitsorganismen niet opgenomen in lijst van expliciet uitgesloten domeinen**
- ▶ **PHL volledig binnen scope van OCR -> RNQP impliciet ook onder OCR**
 - Vernieuwde werking van wat vandaag voor een groot stuk in de handelsrichtlijnen is bepaald
 - 2 wijzen van controles:
 - × RNQP's volgens OCR
 - × Andere kwaliteitsorganismen (geen RNQP's) volgens handelsrichtlijnen

PHL (Verordening (EU) 2016/2031)/OCR (Verordening (EU) 2017/625)

▶ Enkele algemene principes in de OCR vastgelegd en waaraan desgevallend voldaan zal moeten worden:

- Bevoegde entiteiten moeten niet geaccrediteerd worden. Instanties (rechtspersonen) die controles uitvoeren onder delegatie van een bevoegde entiteit, moeten wel geaccrediteerd zijn voor het uitvoeren van officiële controles, en niet geaccrediteerd zijn voor andere officiële activiteiten,
- Controles zijn onaangekondigd en moeten risicogebaseerd zijn,
- Regelmatige transparante publicatie van controles op het internet,
- Opmaak van een meerjarig controleplan (*Multi-Annual National Control Plan*, MANCP),
- Uitgebreide rapportering aan de EC volgens vast stramien,
- Gedocumenteerde procedures,
- ...

▶ Voor controles volgens OCR -> Europese audits

Delegatie FAVV - lastenboek

Overeenkomst FAVV - Delegatie

- ▶ **Op 30/10/2018 heeft het Departement de overeenkomst, afgesloten met het FAVV in het kader van het Koninklijk Besluit van 10 oktober 2003 houdende het toevertrouwen aan de Gewesten van de uitvoering van bepaalde taken die tot de bevoegdheid van het Federaal Agentschap voor de Veiligheid van de Voedselketen behoren, opgezegd**
 - > Vanaf 01/05/2019 geen overeenkomst meer**
- ▶ **Het Departement staat wel open voor nieuw overleg over overeenkomst van zodra de bevoegdheidsverdeling is uitgeklaard.**

